

ТОРА ОР • ПАРШІ ВАЄШЕВ • МААМАР 3

שיר המעלות בשוב כו' היינו כחולמים

Пісня сходжень: Коли [Ім'я Б-га (Гавая)]
поверне... Ми були наче сновидці

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

likuteitorah.com/uk/torah-ohr/vayeishev/3/

1 שיר המעלות בשוב כו' היינו כחולמים. הנה החלום הוא מחבר שני הפכים בנושא א' ומרכיב שני ענינים הפכיים כאלו היו לאחדים. והיינו מפני כי בשינה נסתלק מוח השכל המבחין ולא נשאר רק כח המדמה.

«Пісня сходжень: Коли [Ім'я Б-га (Гавая)] повертається», тощо, «ми були наче сновиди». Сон поєднує дві протилежності в одному предметі й зводить до купи два протилежні явища, наче вони становили одне ціле. Це тому, що під час сну зникає розумова здатність розрізняти, і залишається лише сила уяви.

2 וכח המדמה יכול להרכיב ב' ענינים הפכיים כמו ספינה רצה באויר כו' כמ"ש הרמב"ם [הרבי משה בן מימון] בשמונה פרקים רק שבהקיץ שמתעורר כח השכל הוא השולט על כח המדמה ואינו מניחו להרכיב לפי שרואה בעין שכלו שהם דברים נפרדים ואינן מתאחדים כלל.

І сила уяви може поєднувати дві протилежні речі, як-от корабель, що мчить у повітрі, тощо, як пише Маймонід у «Вісім розділів». Але коли людина не спить і пробуджується сила розуму, вона панує над силою уяви й не дозволяє їй поєднувати [ix], бо оком розуму бачить, що це окремі речі, які взагалі не можуть поєднатися.

3 וכך הענין בגלות ניצוץ אלקות בנפש האדם שהוא בבחינת שינה והסתלקות המוחין. יכול הוא להרכיב ב' דברים הפכיים להיות כל היום טרוד במו"מ [במשא ומתן] איש לבצעו מקצהו זה פונה לזיתו כו'.

Так само й у випадку вигнання іскри Б-жественності в душі людини: вона перебуває у стані сну й відходу інтелектуальних сил (мохін). [Така людина] може поєднувати дві протилежності: цілий день бути поглинутою діловими справами — «кожен заради власної наживи, зі свого краю», цей повертає до свого оливкового гаю тощо.

הגם שבתפלה מעורר את האהבה עד שתחפץ להתפשט מלבושיה כו' לדבקה בו ית' מחמת התבוננותו ביחו"ע [ביחודא עילאה] **ויחו"ת** [ויחודא תתאה] **אעפ"כ** [אף על פי כן] **אחר התפלה חולפת ועוברת האהבה ואינו שם ללבו**

Хоча під час молитви він пробуджує любов, аж доки [душа] не забажає скинути свої одержі тощо, аби приліпитися до Нього, благословенний Він, завдяки його спогляданню вищого єднання (ixуда ілаа) і нижчого єднання (ixуда татаа), проте після молитви любов минає й зникає, і він не бере до серця,

כי הוא הפוך ההתכוננות שבתפלה ומדמה בלב להרכיב ולחבר שני עניינים הפכיים יחד כאלו היה לאחדים ובאמת הם נפרדים ורחוקים זמ"ז [זה מזה]. כי הגם דכתיב בתורה שש שנים תזרע שדך.

що це протилежне спогляданню під час молитви; та він у своєму серці уявляє, ніби може поєднати й з'єднати дві протилежні речі, наче вони становлять одне ціле, тоді як насправді вони розділені й далекі одна від одної. Адже хоча в Торі написано: «Шість років засіватимеш своє поле»,

4 וכן בק"ש [בקריאת שמע] ולעבדו בכל לבבכם כ"י ונתתי מטר ארצכם כ"י ואספת דגנך כ"י.

і так само в Шма: «і служити Йому всім серцем вашим» тощо, «Я дам дощ вашій землі» тощо, «і збиратимете своє збіжжя» тощо.

הנה הכל הוא ע"ד עובדה כידוע שבכל עניני עוה"ז יש בהם ענין עבודת ה' שש שנים תזרע כ"י ובשנה השביעית כ"י.

Усе це — в аспекті служіння, адже відомо, що в усіх справах цього світу є [елемент] служіння Б-гові: «Шість років засіватимеш» тощо, «а сьомого року» тощо.

5 והוא ענין הבירורים שבבחי' שש שנים. וההעלאה שבבחי' השנה השביעית כמ"ש במ"א. ואחר כוונת הלב הן הן הדברים

Це і є суттю бірурім (відокремлення іскор святості) на рівні шести років і піднесення на рівні сьомого року, як пояснюється в іншому місці. І все це залежить від наміру серця.

אבל לב ההמון הנוטים אחר בצעם להטריף לחם חוקם כפשוטו לבבם לא כן ידמה

Але серце більшості, які женуться за наживою, щоб забезпечити собі хліб насущний у буквальному сенсі, — «серце їхнє не так думає».

ולבם לא נכון ע"פ הכוונה הראויה רק כל ישעם וכל חפצם למלאות די מחסורם אשר יחסר להם בצרכי גופם ועושים מצרכי הגוף עיקר

І серце їхнє не спрямоване до належного наміру; навпаки, усі їхні сподівання і всі їхні бажання — задовольнити свої потреби, заповнити все, чого їм бракує для тілесних потреб, і зробити потреби тіла головними.

וזהו ממש הפוך ההתעוררות שבתפלה להיות נקבע בלבו האהבה לה' לבדה בלי תערוכת זר ח"ו [הס
ושלום] כ"ה:

І це цілковита протилежність пробудженню під час молитви — щоб любов лише до Б-га за-
кріпилася в його серці, без жодної сторонньої домішки, не дай Б-же, тощо.

**6 והנה גם אחרי הדברים והאמת האלה לא יפול לב האדם עליו לומר כי ההתעוררות שבתפלה
והתבוננותו הן דמיונות שוא שהרי הוא כמו החלום שהוא כח המדמה שמחבר ב' הפכים.**

І ось, навіть після цих слів і цієї істини нехай серце людини не занепадає, [аж до того, щоб]
сказати, ніби пробудження під час молитви та її роздуми — це марні фантазії, адже воно по-
дібне до сну, тобто до сили уяви, яка поєднує дві протилежності.

**כי הנה מאחר שרואה בנפשו אחר התפלה שחולפת ועוברת האהבה לה' ומתהפך לאהוב את גופו
דוקא הרי מוכן שגם בתפלה לא ביטל אהבת גופו מכל וכל**

Адже коли після молитви людина бачить у собі, що любов до Б-га минає й зникає, а сама лю-
дина знову починає любити саме своє тіло, стає зрозуміло, що навіть під час молитви вона
не досягла повного самоусунення любові до свого тіла.

**וההתעוררות שבתפלה את האהבה לה' לבדה אינה אמיתית רק כדמיון החלום שמחבר ב' הפכים
ודומה לו שאוהב את ה' ואעפ"כ [ואף על פי כן] אוהב את גופו**

І пробудження під час молитви самої лише любові до Б-га несправжнє, а тільки подібне до
уявлення, породженого сном, який поєднує дві протилежності: йому здається, що він лю-
бить Б-га, але водночас любить і своє тіло,

**הגם כי לא צדקו יחדו לפי שזה נלקח מכח המדמה אשר יכול לדמות דמיונות שוא. אך באמת הנה בחי'
חלום זה שרשו למעלה ויסודתו בהררי קדש עליון.**

хоча ці дві любові не можуть бути правильними водночас, адже це походить від сили уяви,
яка здатна створювати марні уявлення. Але насправді цей рівень (бхіна) сну має своє корін-
ня згори, і «його основа — в горах» вищої «святості».

7 ויובן בהקדים מ"ש ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו א'. ופריך בגמ' [בגמרא] אטו האידנא לאו שמו א' הוא. ומשני לא כשאני נכתב אני נקרא כו'.

Це стане зрозумілим, якщо спершу навести написане: «Того дня Ім'я Б-га (Гавая) буде єдиним, а Його Ім'я — єдиним». Гемара запитує: хіба Його Ім'я не є єдиним уже тепер? І відповідає: «Не так, як Я написаний, Мене читають» тощо.

והענין כי שמו הוא בבחי' גלות ולכן אינו נק' כמו שנכתב רק בלבוש ונרתק כו'.

Пояснення полягає в тому, що Його Ім'я перебуває у стані вигнання, тому його читають не так, як воно написане, а лише в одязі й оболонці тощо.

8 והנה בגלות הוא בבחי' שינה והסתלקות המוחין תלת כלילן כו' ואז נשמתו מושכת לו חיים מלמעלה כו'.

Тепер, у вигнанні, це перебуває в стані сну та відходу інтелектуальних сил (мохін), «три включені [всередину трьох]» тощо; і тоді його душа притягує для нього життєву силу згори тощо.

ושם הוא בבחי' עגולים שאין בהם בחי' מעלה ומטה רק הכל בהשוואה אחת ובהתכללות והתאחדות כל הענינים בלי שום פירוד והתחלקות כנודע מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] אלו ואלו דא"ח [דברי אלקים חיים].

А там воно перебуває на рівні кіл (ігулім), де немає рівнів «вище» й «нижче»; натомість усе перебуває в цілковитій рівності, усі явища включені одне в одне й об'єднані, без жодного розділення чи поділу, як відомо зі сказаного нашими мудрецьями, благословенної пам'яті: «I ti, й ti — слова живого Б-га».

רק כשנמשך דרך קוים אזי יש התחלקות קו ימין חסד כו' משא"כ בבחי' עגולים אין שם התחלקות כלל ושם כל הדברים המתפרדים למטה מחוברים וכלולים יחד ולא נראה שום פירוד והתחלקות ביניהם:

Лише коли воно притягується вниз у вигляді ліній, виникає поділ: права лінія — милість (Хесед) тощо. На рівні кіл усе інакше: там немає жодного поділу, і все, що внизу розділене, там поєднане й включене одне в одне, тож між цими речами не видно жодного розділення чи поділу.

9 אך להיות בכ"י זו בגילוי למטה אינה כ"א ע"י בכ"י שינה והסתלקות המוחין בגלות וע"י נאמר אלכיש שמים קדרות. שמים הם בכ"י עגולים הם מלובשים בכ"י קדרות וחשך.

Однак цей рівень виявляється внизу лише через стан сну та відхід інтелектуальних сил (мо-хін) під час вигнання. Про це сказано: «Я зодягаю небеса в морок». «Небеса» — це рівень кіл; вони зодягнені в морок і темряву,

שהוא העלם והסתר שאז מאיר ומתנוצץ מלמעלה מעולם העליון שהוא בכ"י עגולים בכ"י חלום שהוא כח המדמה לחבר שני הפכים בנושא אחד כאלו הם אחדים ממש לפי שבאמת בשרשם בעולם העליון הם מחוברים ומיוחדים

що є приховуванням і потаємністю; адже саме тоді згори, з вищого світу, що перебуває на рівні кіл, світло сяє й іскриться [y] рівень сну, тобто в уявну здатність поєднувати дві протилежності в одному предметі так, наче вони справді становлять одне ціле, бо насправді, у своєму корені у вищому світі, вони поєднані й об'єднані,

כי שם הוא בכ"י עגולים כנ"ל רק למטה בהתחלקות הקוין ע"פ חכמה ודעת להיות קו זה כך וזה כך אזי נראה ונגלה ההפוך. שזה ההפוך מזה ואזי הם נפרדים ורחוקים זה מזה.

бо там він перебуває на рівні кіл, як сказано вище. Лише внизу, коли лінії поділяються відповідно до мудрості (Хохма) і знання (Даат), так що одна лінія є такою, а інша — такою, протилежність стає видимою й явною: одне є протилежністю іншого, і тоді вони відокремлені й далекі одне від одного.

10 ולכן א"א להיות גילוי בכ"י ההתכללות בכ"י גילוי החכמה שהיא ראשית התחלקות הקוין אלא בכ"י שינה והסתלקות המוחין בגלות

Тому рівень взаємовключення не може розкритися в розкритті мудрості (Хохми), що є початком поділу на лінії, а лише у стані сну та відходу інтелектуальних сил (мохін) під час вигнання;

אזי מתנוצץ ומאיר האור העליון והוא מסתתר ומתעלם בכ"י קדרות וחשך דהיינו בכ"י התלכשות ההעלם כ"י ולא בכ"י גילוי כי הגילוי הוא בכ"י חכמה ודעת שהוא ע"פ קוין:

тоді вище світло іскриться й сяє, але приховується та залишається потаємним на рівні морок і темряви, тобто в облаченні прихованості тощо, а не у відкритому розкритті, адже розкриття відбувається на рівні Хохми й знання (Даат), відповідно до ліній.

11 ולע"ל [ולעתיד לבוא] כתיב ולא יכנף עוד מוריך. בכנף ולכוש כ"י ולכן ביום ההוא יהיה שמו א' שלא יהא

מלובש ומכוסה בנרתק

А про Час прийдешній сказано: «Твій Учитель більше не буде прихований» (йіканеф), [прихований] крилом (канаф) і одягом тощо. Тому «того дня Його Ім'я буде Одне»: воно не буде вбране й укрите в піхвах,

ויהיה נקרא כמו שנכתב כ"י. כי עין בעין יראו כ"י. ואזי נאמר בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים.

І Його читатимуть так, як написано, тощо. Бо «побачать око в око», тощо. І тоді буде сказано: «Коли Гавая поверне полон Сіону, ми були наче сновиди».

פ"י שיתגלה מדרגה ובח"י זו של החלום עד אשר כולם יכירו וידעו וישיגו החיות הנמשך להם בזמן הגלות שהוא מבח"י החלום.

Це означає, що цей ступінь і цей рівень (бхіна) сну розкриється, аж поки всі не розпізнають, не пізнають і не збагнуть життєву силу (хают), що сходила до них під час вигнання, яка походить із рівня сну.

12 ולכן יאמרו היינו כחולמים. ובזה יובן מעלת ומדרגת יעקב ויוסף ע"י החלומות. ויש בח"י שיוסף הוא

יותר במעלה ממדרגת משרע"ה [משה רבינו עליו השלום]. ונדב ואביהוא היו נ"ר [נפש רוח] של יוסף.

Тому скажуть: «Ми були немов уві сні». І це пояснює велич і рівень Яакова та Йосефа, пов'язані зі снами. Є аспект, у якому Йосеф вищий за рівнем, ніж Моше, наш учитель, мир йому. А Надав і Авігу були нефеш і руах Йосефа.

ואנחנו טמאים לנפש אדם זה אביהוא. אבל נדב היה מבח"י רוח ולא היו צריכים הזאה בשבילו כלל. ועליו נאמר ורוח נדיבה תסמכני. וז"ש [וזהו שכתוב] נוהג כצאן יוסף.

«Ми нечисті через душу (нефеш) людини» — це Авігу. Але Надав належав до рівня руах, і через нього їм зовсім не потрібно було окроплюватися. Про нього сказано: «І нехай щедрий (недыва) дух підтримує мене». І це мається на увазі у словах: «Той, хто веде Йосефа, мов отару».

כי בזמן הגלות הנהגת ישראל הוא בבח"י יוסף שהוא מבח"י חלום מעולם העגולים כ"י. ולכן נק' בן פור"ת אותיות פות"ר ותופ"ר שמחבר כ"י. ולכן היה פותר חלומות:

Бо за часів вигнання народом Ізраїлю керують на рівні Йосефа, що належить до рівня сну, до світу кіл тощо. Тому його називають «бен порас»: ті самі літери утворюють також слова «потер» («тлумачить») і «тофер» («шиє»), тобто те, що з'єднує тощо. Тому він і тлумачив сні.

LikuteiTorah.com

ХАСИДСЬКА ПАРША

Про це видання

This edition contains the Hebrew text i the English translation.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Український переклад і пояснення підготовлено для LikuteiTorah.com за допомогою ШІ (openai/gpt-6-luna-pro:batch) та звірено з єврейським текстом і Sefaria; редактором-людиною ще не перевірено. Будь ласка, важливе перевіряйте за єврейським текстом.

Ребе просив вивчати маамарим тижневої парші — «Хасидську паршу» — протягом того тижня, розподіливши навчання на сім днів (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Навіщо її вивчати та благословення Ребе: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Безкоштовний некомерційний проєкт; тут нічого не продається. Не пов'язаний із Kehot, Sefaria чи Lubavitch Library.
© likuteitorah.com

Із likuteitorah.com/uk/torah-ohr/vayeishev/3/

НА ЧЕСТЬ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Батько Ребе, реб Леві-Іцхок